

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.
 Három hónapra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
 Előfizetési pénz s minden köztétel: **Főpénz V e c s e y** hárs földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.
Hirdetési díj:
 5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRÉCZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyitóléren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szinte több izbelli hirdetések alkú szerinti a **legolcsóbb árért.**

Bélyegdíj: Minden beigtatásért külön 30 kr.

Előfizetheti helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségben. — Egyébütt a postahivatalok után.

A Debr. eredeti magán táviratai:

— Páris, aug. 28. Egy a belgiumi határról érkezett táviratból következtetheti, hogy a poroszok a Páris felé való előnyomulást nem akarják folytatni addig, míg Mac-Mahonnal meg nem ütözkönek.

— Páris, aug. 28. A kamarák mai ülésében a belügyminister fentartással közli, hogy: a porosz koronaherceg hadereje, mely Chalonsat elfoglalá, Snippes felé látszik fordulni. Az Arde departemben levő porosz hadcsapatok elhagyták fekvésüket, s Sommepey felé haladnak előre. Foinville mellett egy vasuti vonaton mintegy 2500 porosz haladt el, kik Vassy és Motier felé vonulnak. Az ellenség Monthois, Grandpre, Croiaon és Bois felől jöve, Rethel és Voussier felé halad.

Augusztus huszonkilencedike.

○ A szerencsétlenség napjáról megemlékezésnek sokszor éppen annyi haszna van, mint a dicsőséges idők emlékének.

Mig a dicsőségnek a távol múltból sugárzó fénye dejes hatást gyakorol reánk, a gyász föllebbentett fátyala alatt látható sötét képek tekintete áthatja, átjárja a lelket; — s ugy egyik, mint másik esetben előáll az érzékenyedés, a meghatottság állapota, mely az erősebb lelkűeknek nem ellankadást, nem elbágyadást, nem gyáva tespedést szokott előidézni, hanem ingert, ösztönt ad a kebelnek, hogy a tanúságok múltból a jövőre igyekezzék magának gyakorlati hasznokat vonni ki, melyek fölemelőleg, bátorítólág hatnak az öröm és bá által megdeztet emberi kebelre.

Igaz az, mit annyiszor idéznek egy híres történetirő után, hogy a történetek fekete pontjaiból föjjenek az emberiség vírágai.

Mig a dicsőség fölemel, büszkét tesz; a szerencsétlenség érzete szilárdítható, határozottságot, bátorságot, — s okula a bajon, kelő tájékozottsággal párosult készütséget hoz létre, mely számításából a legrosszabb esetet sem felel ki; szóval a csapás szkoszor, — mintegy visszantartván az emberi büszkeséget, s az ember természetes határait a visszashorítván, oly erős lidat rak a mult romjaiból, melyen a jövő tekervényes után tévelyező gyarló ember is kikerülheti az életveszélyes helyeket, s tájékozhatja magát az irány felől, mely menekvése, szabadulásra, sőt jólétre, boldogságra is vezethet.

Mint az egyes emberek, ugy a nemzetek is meglik az öröm, mint a gyász napját is, hogy a multból okuljanak a jövőre.

Nemzeti nagy ünnepeknek éppen nem az az igazi céljuk, hogy csupán a külső szertartások tarkaságával gyönyörködtessek; sokkal inkább lélektani indokok parancsolják a mintegy elmulasztatlannak jelölük ki a gyász- és örömnapoknak szentelendő ünnepeket, hogy azon a lélek, felhasználva a mult hibáit, s illetőleg tanúságait, összevető okoskodatai folytán, hasznos eredményeket vonjon ki belőlök, melyek a belső embert, a milveltség eszközeinek megszerzésére segítsék,

TÁRCZA.

A Tuillieriák legujabb titkai.

Regényes történet.
 Két kötetben írta **Chatterton William.**
 (Folytatás.)
 — Azon Napoleon, ki nektek én bennem ajánlkozok, mindent egyesít magában, a mire a népnek szüksége van. Én katoná vagyok, szeretem hazánkat, s Franciaországunk legköztársaságibb polgára vagyok.
 — Eljen Napoleon Lajos herceg! — kiálták mindnyájan, s reggelig együtt lakmároztak. Lajos herceg már mint gyermek Svájcban látta azt, hogy mikint kell a vasat addig kovácsolni, míg az meleg. És ő csakugyan addig kovácsolta a vasat, míg a köztársaság elnöke lett.

XXVIII. Hűség bizonyítékai Rómában.

A Celio hegy tőben Rómánál egy szép házban több férfit látnak összegyűlvé, kiknek arczát már elbeszélésünk folyamából ismerjük, s ezek közt a nagy forradalmárt Mazzini Józsefet is felismerjük. A szoba, melyben vagyunk, egyike az 6 lakásának, mert mindenütt a hol lakott, több lakást szokott tartani. Egy olyat, hol őt mindenki meglátogathatá. Egy másikat, hol csak legbizalmasabb barátait fogadá, s végül egy olyat, melyet senki nem tudott, a hova, midőn egyedül akart lenni, visszavonult. Így rendezte ő be magát Ró-

s a jólét utjain haladtában kellőleg támogassák.

A mohácsi vész óta, ma, négy év hián, negydedfél század tölt el. Ama nagy nemzeti szerencsétlenség, mely a török ellen készületlenül vittvó ezen csatának következménye volt, annyi időn keresztül, a nemzetnek maig is hű emlékeztetőben él; az ott elhullott hősök, a nemzet díszvirága, fiainak színe-java után epedő fájdalom, a nemzeti nagy temető felett emelkedő gyász, az idők sötét tömegén keresztül sem vesztették eredetiségökből, s a közszomoruság, mely e csatában érte a nemzetet, fentartotta magát maig, hogy a nemzet újabb életének tanuja legyen!

Az 1526-ik évi augusztus 29-ki mohácsi csata, mely a királyon kívül 30.000 emberbe került, azon iszonyu szerencsétlenség-nél fogva, hogy a nemzetnek majd minden előkelőbb családjából egy vagy több lelte sirtját a csatamezőn, s a tudomány embereiből aránylag nagyon is sok áldozatot vont ki a halál, — a nemzeti alakulás irányára, a nemzet történetére, egész maig, roppant befolyással volt.

Ott látjuk mindjárt a csata után, mint ennek következményét, a nemzetnek a királyválasztás feléti meghasoulását, s az emiatti további fordások kifejlődését.

A török által — leginkább saját hibája miatt — megvert nemzet egyrésze, erje kicsinyülésében, félelmében amiatt, hogy nem lesz képes a nemzet önállóság elég erőt vetni a török seregek ellen, — holott azután is folyvást önére jón utalva, — elszakadván a nemzeti párttól s az ezáltal királyul kikialított Zápolya Jánostól, a Habsburg-ház sarjadékaiában vélt föllelhetni a támaszt, mi a nemzetet nemcsak a török ellenében vivandó harcokban támogatandja, sőt az ország népeinek jóléte előmozdítására alapul, kezességi biztosítólóg szolgál!

Volt-e jogosult e nézet; volt-e indokolt eléggé, hogy a nemzet két pártta szakadjon, azt mutogatni felesleges volna ezuttal; a történelem megfelel erre kinek-kinek fogalmá szerint.

Hanem annyi bizonyos, hogy azon visszszavolnánk, ami 1526-tól fogva a nemzet előkelőbb soraiiban, az uralkodóház iránti hűségre, vagy ettől elhajlásra nézve, észlehető volt hosszas időkig, — a mohácsi csapás volt fő okozója; s eszerint az egymás közti versengésben elvesztetett a nemzeti erő, — mely az ország felvirágoztatására lett volna fordítandó, — ugy a drága idő: egyenesen azon nagy nemzeti szerencsétlenségnek köszönhető, mely a készületlen állapotban elfogadott csatának elvesztéséből következett, amiatt, hogy támadt becsület meg eléggé az ellenség erejét, — mint a multból okuljanak a jövőre.

S ahelyett, hogy sokat okoskodnánk, — a János fővétele napján vivott szerencsétlen mohácsi csata évforduló napján, merítsünk tanúságot a multól a jelenre s a jövőre.

Ime, az Európa két legnagyobb nemzetek közt élethálára küzdött kemény harcok borzadályal töltök el a szemet és lelket; ime, a két nagy nemzet óriás harca megrázkódtatta a nemzeteket, az önvédelem eszközeinek előteremtésére intvén őket, ha a keletkezhető még nagyobb viharok közt jobbra, vagy balra kellvén sorakoznia, megállani s gyakorlati értékkel bírónak akarja magát bebizonyítani!

S mit látunk, a közeleghető viharok ellenében, nemzetünk készületére nézve? Fájdalom, a mult szerencsétlenségéből vonható tanúságot a kormány nem látszik megérteni, felhasználni!

Ismét készületlenül találhatja a vész nemzetünket!

Pedig e nemzet fiainak csak fegyver kell kezébe, hogy ősei dicsőségére méltóknak mutathassák magokat!

Fegyvert tehát, fegyvert! Lelkesedés a haza megvédeése iránt, mindig volt, van és lesz is a magyar nemzet fiaiban!

Csak vezetői okujának a multakon! Még nem késő!

Vigyázzanak a trón közvetlen őrei, a király tanácsadói, hogy a nemzet legjogosabb követelése meghallgattassék, mely abban áll, hogy a haza és a trón megvédeése szükséges fegyvereknek, a hadászati ma állásához mért igények szerint, birtokába juthasson a nemzet!

— Az országgyűlés híri szerint, szeptember 20-ikára hivatik össze.

— A delegatiónk az idén Pesten fognak ülésezeni.

— Ö Felsége a királyné szeptember 20-án érkezik gyemekeivel együtt Gödöllőre.

— Hatezer honvédruba készítésével bizott meg legujabban a Harapat czég.

— Klappa egy magán leveleiben ugy nyilatkozik a francia háborúról, hogy ha Bazain Metzhől kiszabadul, a háboru szerencseje könyvüve Franciaország részére fordulhat, — de csak ugy, ha a Napoleon uralkodóház érdekeit melőzi a francia nemzet: mert a Bonaparte dinastiának megszámolásá nrjái.

— A honvédelmi miniszteriumban tanácskozás tartott, mely abban állapodott meg, hogy valamennyi szabadságos honvéd, (a tartalékosok nem) sept. 12-re behivatik, hogy 3 hétig az ősi hadgyakorlatokon részt vegyen. A szabadságot honvédtiszteknek már sept. 5-én be kell rukkolni.

— Bécs, aug. 27. A „Wiener Abp.“ nyilatkoztja, hogy gr. Chotek követ, Prágában jelenléte alkalmával, több politikai személyiséggel értekezett, és a kibékülés s a reichsraba való mihamarábbi kibékülés értelmében nyilatkozott.

— Bukarest, aug. 27. Az esküöltött vizsgálat kideríté, hogy Napoleon-napra összeküvés volt előkészítve; azonban a francia: megveretése meggátálta annak általános kitörését. A kormány az összeküvésnek minden zálatit felfedezé már.

— Garibaldi egy barátjához, ki az „Unita Italiana“ lapban ír tiltakozását a jelen háboru ellen megkldöz, a következő sorokat intézte:

Capra, aug. 16. — Kedves barátom! Aláiroom az ön tiltakozását az méltó nemem szívérhez; de az olaszoknak komolyabb dolgokra kell kélkülőniük, mint tiltakozás és a római szemből való éber óvakodásra. Bonaparte nem fog többé Párisban trónon ül és elviszi az ördög minden fésékénuságát, melyet nemzetek győzelme és ránk néve tanúság, melyet szavunkra kell fordítanunk. Nehány éve csak, Olaszországot az idegen uralk. alól felszabadította, mert ez által mi sinés meggyerve, hanem az egész Európában, a polgárasodott világban köztársaság állították fel.

— Igazad lehet Giuseppe. — vértől küzbe Antonini, — azonban egy jó még is van a carbonari társulatban, az, hogy az árulókot megbünteti, így a többieket az árulástól visszatartja.

— En soha nem szónokoltam a zarnokok meggyilkolása mellett, s ha ezen Napoleon elíteltet is láb alól, én részemről mit sem akarok a felől tudni.

— Talán van más módja annak, hogy őt ártalmatlanná tegyük, sőt annak is, hogy oda bocsúnk, hogy a jó ügynek alakarta ellen szolgáljon. Talán el fog jónni az önnek, hogy Vudinet fog nekünk szólni. — Aztán Lemmizher fordulva folytatá: „Határozottan tudod, hogy Vudinet parancsot kapott Olaszországba indulni?“

— Már a Moniteurben állott az, melyben az is mondatik, hogy az egyházi államokban a vaticán dolt helyre fogja állítani, s a pápát a Vaticánba ismét beülteti.

— Es mit mondanak a francziák ezen nemzetjogellenes beavatkozashoz? — kérde Campanilla.

gynok (popolo di pecore) Hazudott. Alfieri, midőn azt mondá, hogy Olaszországban az emberfej erősebb mind másból.

— Louis Blanc“ következő levelet írt egy barátjához:

„A francia nép iszonyuan bűnhődök azon tévedésért, melyet ön maga kárára elkövetett, midőn egy emberhez kötö magat... Miként teherdó jöve a tragikus halfgós?... Ideje van, hogy a nemzet a császárság és a nemzet közötti választson. Kell, hogy most mindenfrancia egyesülve működök. A polgári szakadás Franciaországot az ellenség kezébe szolgáltatná. Egy gondolat legyen elmétekben: Franciaország! Egy szeretet meglegesse szíveteket: a haza! Köcsönd legyen mindenütt, ez kölesönöz a hatalomnak tekintélyt, ez az, mire szükségünk van... En részemről égek a vágytól Párisban lehetni, de azt hiszem még nincs itt az idő, midőn nekünk, kiknek jelenléte forradalmi jelentőséggel bírna, oda lehetne menni, mert ez talán szakadást idézhetne elő, a mi ismét növelné a drága hazánkat fenyegető veszélyeket. S aztán fájdalmas aggodalommal azt kérdeem magamtól: vajon érdekében áll-e a köztársaságnak, — hogy a jelen iszonyu helyzet örökségét, egy, a mint azt a császárság reánk hagyta, átvégye, mielőtt a béke szükségessé vagy lehetné vált?“

„Csak egy vége lehet a válságnak, ez pedig az, hogy Franciaország ismét kezébe véve saját ügyeit, azt mondja Németországnak, azt mondja világnak: „A háboru csak két férfiu harca volt, de nem két nép!“ A szabad férfiak Franciaország kárhoztató a háborut, mielőtt kitört. Franciaország, mely ismét saját sorsának ura, elutaznia magától a háborut, és el van határozva a nemzeti önszeretettel feloldani a népek testvériségé- nek nagy eszméjével szemben; azaz békét akar, békét, mely mindenkire nézve tisztességes.“ s Németország meg fogja érteni e nyelvet. S ha Poroszország kormánya által félrevezetette és elragadtatva, nem akarja megérteni, akkor Európa rokonszenve Franciaország mellett lesz, mely többé nem egy ember érdekéért fog küzdeni, hanem a jog, az igazságosság, az emberiség mellett.“

Francia-porosz háboru.

— Allig több pár heténel, hogy a porosz hadsereg a francia határokat átlépte, s ma azon francia hadsereg, mely a párisi lapok fenhangu cikkei szerint a németeket Königsbergig akarta puskatáival visszakérgetni, most három részre oszolva a kétségbeesés harczát lesz vivandó.

„Divide et vinces“ — a megosztott erőt könnyű legyőzni, — ez volt Moltke haditerveinek főszempontja, s ezen haditerv, a legnagyobb közhatalommal, bár tetemes áldozatokkal fogantatott, s az egyesülés most, miután a porosz hadseregek túlszámban beékeltek magokat az egymással elszakított francia hadtestek közé, csak nem a lehetetlenség országába tartozik, s egy I. Napoleon lángese szükségeltetnek az, hogy az eddigi — a hadsereget demoralizáló vereségek után az egyesülés létesíthetessék.

Egy stuttgarti távirat szerint, mi hitelt érdemlő forrásból érkezett, mi is közöltük azt, hogy Bazain egész hadserege nem vettetett vissza 18-an vissza Metzbe, hanem csupán annak két hadteste a Frossard-és Decan hadtestek. Ennek ellenében az „Ind. Belg.“ határozottan azt állítja, hogy Bazain hadseregének egész roncsával bezárattott Metzbe, melyet Frigyes Károly herceg és Steintz tábornok, — kinek a fővezérséglől letétele-kése is a háborus időkben oly gyakran rekedő kacsákhoz tartozik, — vettek ostromzár alá.

Berlinből érkezett újabb sürgönyök jelentik, hogy Vitry ördög, mely a Szajna parton, Barle-Duc és Chalons közt fekszik, megadta magát, s a poroszok itt 16 ágyút ejtettek zsákmányul, s ezen kívül Vitry közelében elfogtak egy elvevett mozgó nemzetőrségi csapatot, mely 17 tisztből és 850 emberből állt Porosz részről e műveletnél s ember volt vesztés.

Páris, aug. 27. Trochu tábornok szemlélt tartott a 18 zászlóalj hársi mozgó nemzetőrség felett, mely alkalommal a tábornok viharosan megéljeuztetett.

— Nem sokat gondolnak Olaszországgal. Az assemblée-ben már a pártok megalkultak, — volt Lemmi felelete, — legerősebb ezen pártok közt a fehérek és a legitimisták pártja, míg a legjobb tehetségek a vörösek közt a balon sorakoznak, s ezek a leggyengébbek száma nézve, s a régi tábornokok, mint Changarnier, Bugeaud és Lamorieciere sat., a kétkő pártjához tartoznak, s Thier is ezek közt van. Franciaország a saját maga forradalmával annyira ellett, hogy az emberek nem képesek megfogni azt, miképen lehetnek oly népek, kik azzal el nem teltek. Ennekfogva a pápa részére való beavatkozást az assemblée mint valami szükségességet helyben hagyta, s ha Ondinot a várost beveszi, akkor a nemzeti gyűlés haláljára számíthat.

— Az még kérdés! — kiáltá Montecchi. — A rómaiak az utolsó emberig védni fogják magokat.

— S mi ezeknek a nyomorult francziáknak egy nagy sirt fogunk itt ásní! — mondá Mazzarenti.

— Ha minden római hozzád és Garibaldihoz hasonlítana, akkor minden este — vevé fel a szót Mazzini, — de így, daczára néhány vitéz hősiességének, s a legnagyobb fegyelmének és hadtudományának, le fogunk győzteni.

— Akkor találkozik még Olaszországban egy Mucius Scaevola, ki ezen halálatlanon boszút vegyen, — mondá fogait vicsorgatva Ciceroacchio, — Jertek Antonini, Montecchio, Campanelli és Mazzarenti, menjünk Garibaldihoz, s tanácskozunk vele, mint lehetne a várost előnyösebb védelmi állásba helyezni.

Csak Saffi és Lemmi maradtak Mazzininál. Egy ideig leverten s gondolataikba mélyedve ültek székeiken. Mazzini hátán keresztetett ke-

Páris, aug. 27. Azon hír, mintha Longoy vára a poroszok által megtámadottat volna, meczafoltatik.

Brüssel, aug. 27. Mint az „Indep. belge“ nek Párisból jelentik, tegnap ismét 1500 személy fogatott el, és számos republikánus és socialista szabadság-büntetésre ítéttetett Napoleon császár — állítólag — Bourgest ésandézskik megerősítettni, és esetleg a kormánnyal és csapatokkal oda visszabuzódní.

Berlin, aug. 27. Nancy polgárainak — a megzavart közlekedések helyreállítása végett — a porosz koronaherceghez intézett foyamodvány folytán a koronaherceg egy proclamatiót adott ki, melyben kimondatik, hogy Nancy lakosságának nem kell felnie semmiféle ellenséges rendszabályoktól. A koronaherceg a francziák által elrombolt közlekedési eszközöket helyre fogja állítani, hogy az ipar és kereskedelem a maga rendes folyamataiba jöjjon. Az összes hatóságoknak állomásaikon kell maradniok. A koronaherceg csupán annyi élelemszer szállítást ki-vánja, a mennyit a francziák kívántak. Nancy a legnagyobb kíméletre számíthat.

Berlin, aug. 27. A „Kr. Ztg.“ szerint három új tartalék-hadtest alakítása rendeltetett el; és pedig: az egyik a mecklenburgi nagyherceg parancsnoksága alatt mint rajnai hadsereg; a második Canstein tábornok alatt Berlin számára; és a harmadik hadsereg Giogaunál fogva felállítatni Löwenfeld parancsnoksága alatt.

Berlin, aug. 27. A „Staatsanzeiger“ a lovak ki-és átvitelére vonatkozó tilalmat közli. A nagy főhadiszállás St.-Dizierben van. A francia szabad csapatok alakítására meggyözi a „Staatsanzeiger“, hogy azoknak egy hadügyministeri felhatalmazás folytán a francia katonai törvényeknek alávetve, és francia tisztek által kell vezéreltetniök; ha ez nem történik, ezen szabad csapatok csak bandák gyanánt lesznek tekintetök.

A nagy válság órái.

△ A francia-porosz háboru nagy válságának órái közelegnek. Erzi ezt mindkét hadakozó fél a óriási erőfeszítéseket tesz a kétségbeesés nagy és végső harcára, melyet két koronás neuzetből dogító ví egymással a lét-és nemlét kérdéseért.

Mindkét fél jól tudja, hogy egy nagy döntő csata határozó hánazonok jóra s fölött s kizsál a „nem szeretem“ órára les.

Vilmos az „Adler.“ kinek a mars-latouri csata meglehetősen megfáradt s szomját, a non putaremre készül s a mint egy f. 27-iki berlini távsürgöny, — jelenti, három tartalékereg szervezését rendeltek meg a bar-le-duc-i főhadiszállásról, melyeknek parancsnoka a mecklenburgi nagyherceg, Canstein és Löwenfeld tábornok lennének. — Az első a Rajna vidékén, az utolsó Giogaunál tábornok, Canstein Berlinben várna be az eshetőségek.

Ez elöntézkedés észlelyességet tanusit, — egyszersmind azt is, hogy a porosz király meg vágyózdva, hogy a 19-diki üdvilvés e k nem szülték azt a hatást, Berlinben, a mit remlett, mert a mozar-puffogatás, a hársak alatt s a „Hilf dir am Siegeskranz“ elzengedése nagy szívszokogató fájdalom, melyet 40.000 porosz vitéz eleste okozott, egyetlen embernek határtalan becsyvágyát!

Jól tudja azt Vilmos király, hogy ha Páris alatt a döntő csatát elveszti, Berlinben „nincs en s kártyán kockáztatott, azon követelménésnek elgett kell tennie az által, hogy a menekülési háltsúlsó kis ajtót, a maga és seregterődekét elől el ne zárja. Canstein serege a német had vesztése esetében hasznos szolgálatot tehet Vilmosnak a korona megőrzése tekintetében, míg a mecklenburgi herceg a Rajnáján a visszavonulást biztosítaná a metri erőd ellenében.

Mind ez óvatosság és elővigyázat mellett is azonban, oly nagy elkeseredés mellett, minő most a német földön uralg, nagyon könnyen megeshetik, hogy a nemzet maga teszi az ügyet sajátjává zekkel járt fel és alá, végre Lemmi előtt megállott.

— Lemmi te bátor ember vagy, ez már több ízben megmutattad, te nekem nem lesz nehéz Konstantinápolyba eljutni.

— S mit tegyek én Konstantinápolyban? — Két elégtelent fogsz ott találni, kikkel szövetségre lépsz, az egyik Augustenburger herceg, a másik Kossuth Lajos. Még egyik sem tudja, hogy Konstantinápolyba jut, de nem soká oda érkeznek. A francia beavatkozás Rómában csak előhívás az orosz beavatkozásnak Magyarországon és az osztráknak Schlesvig-Holsteinban. Londonból kapod tőlem az utasításokat, s egyszersmind ajánlólevelet az angol nagykövethoz a portánál Stratford Redcliffy lörchoz. Megkérheted Lavalettel is jó viszonyba lépni, ha elfogad, de ne enged, hogy királyiáidba csak egy percig is belépillantson. Utlevéled és pénzved van, indúl tehát tüstént az utra.

Lemmi nem várta, hogy főnöke még egyszer utasítsa, hanem távozott.

— O e gyaldizatos, ez a hálátlan! — kiáltá Saffi, — és te ezt szabadítottad meg a tömlőcsőből? — Soha nem számoltam hádjára, s ha én nem is szabadítottam őt, az újabb események folytán kiszabadult, s így nem nekem, hanem a forradalomnak lett volna lekötéltetnie, s én örvendék, hogy nem az.

— De hát mi fog velünk történni? — Mi holnap Londonba utazunk, de előbb még Garibaldival és másokkal akarok szólni. Adja isten, sikerüljön felnyitnom szemeket, hogy a viszonyokat oly világosan lássák, mint én. (Folyt. köv.)

